

STRAŽA

Inserati ali oglasila
se računajo po 40 v.
od srednje petstote: pri
večkratnih oglasnih vrstah
popust.
„Straža“ izhaja v pe-
doček in petek popoldne
Receptel se ne vračajo.

Uredništvo: Maribor
K 12
Telefon 51. 112.
Pisarnice: Maribor
20 vinarjev.

Uredništvo in upravljalstvo: Maribor
K 12
Telefon 51. 112.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se mora govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Pričetek osvobojenja naše Koroške.

Velika tuga je legla v srca vseh Jugoslovancov, ko so v začetku maja divjaške nemške tolpe zasledile Slovensko Koroško, požgale in oropale slovensko lastino ter pomorile in mučile nedolžne Slovence. Črnogledi ljudje so obupavali. Kakor pa pride za dežjem solnce, tako se je tuga in trpljenje koroških bratov in sester spremenila te dni v radost. Jugoslovanska armada zmagošlavno prodira na Koroško. Dan plačila za koroške Nemce in nemčurje je prišel.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 28. maja ob 22. uri.

V začetku tega meseca so Nemci iz Koroške brez vsakega povoda napadli in pognali naše malostevilne posadke iz Slovenske Koroške ter prekoračili na ta način demarkacijsko črto. Vsi naši poizkusi, da bi jih mirnim potom pripravili do tega, da zapuste našo očetnjo, so ostali —

brezuspješni. Za časa pogaňanj in tudi potem so Nemci obdelovali vsak dan naše predstraže z artilerijskim in strojniškim ognjem in jih izzivali. Tega stanja nismo mogli dalje trpeti, zlasti ne surovega postopanja z našimi brati v zavzeti Slovenski Koroški. Iz teh razlogov smo bili primorani, osvoboditi naše brate z oboroženo silo, in pregnati mrzkega sovražnika z naše svete zemlje. Našim hrabrim vojakom je bilo zaukazano danes zarano, da napadejo sovražnika. Ta napad se razvija uspešno v vseh smereh in na mnogih mestih se Nemci v neredu umikajo, mečejo proč orožje in prepuščajo našim topove in ujetnike.

O podrobnostih našega prodiranja in o lepih uspehih naše armade še danes ne smemo poročati. Prinesti smemo le to, kar poroča ljubljanski dopisni urad.

Ententine čete v nevtralnem ozemlju?

Spilje, 29. majnika.

Policijski Lipnice so opazili naši glasniki več

ententinih vojaških oddelkov. Domnevamo, da so ti oddelki poslani, da preprečijo nedovoljeno oboroževanje Nemcev v nevtralni zoni na Štajerskem.

Nemška Avstrija dela turško politiko.

Sedaj je poglavar Nemške Avstrije dr. Renner, eden izmed prvih voditeljev nemških socialistov in obenem mož, ki se je v prejšnjih časih glavno pečal z avstrijskim narodnim vprašanjem, o katerem je napisal mnogo zmedenih člankov in knjižic. Vseeno bi pričakovali, da bo udaril po novih potih, bolj pri merenih sedanjemu času, kakor jih je pa hodila poprejšnja avstrijska vlada. Šel je pa še daleč nazaj, slišal je nekaj o ranjem turškem sultanu Abdul Hamidu, poslednjem vladarju samodržne Turčije, ter stopil k njemu v šolo.

Abdul Hamid je vodil več kot 30 let za nos celo evropsko diplomacijo. Kadar so se oglašili kristjani, živeči pod turškim jarmom — Slovani na Balkanu, Armeni in Sirci v Aziji — ter zahtevali pravice, ki so jim bile zajamčene na berlinskem kongresu, je sultan spustil nanje razne divje tolpe — v Evropi Arnavte, v Aziji Kurde — da so poklali in izropali prebivalstvo. Ako je krik o teh grozodejstvih postal preglasen in je segel v Evropo, je naredil stari sultan nedolžen obraz: „Jaz nisem odgovoren. Ti divjaki so neukrotljivi, nimam nobene moči čez nje. Saj sem grozno hud in bom razbojnike ostro kaznoval, treba je pa, da se evropske države ne vmešavajo v notranje zadeve Turčije in ne dajejo potuho kristjanom. Ako da Evropa potuho mojim krščanskim podložnikom, postanejo preveč predrzni, iz-

ziva jo mchamedance in potem se vzbudi srd, proti kateremu je tudi moja sultanska volja brezsilna. Evropa naj svetuje kristjanom, da bodo mirni, potrpeživi, jaz imam dobro voljo, toda ako oni izzivajo...”

In Evropa je, namesto da bi prišla glavnega krivca — sultana in njegov selamluk — za vrat, pomirjevala, dajala dobre svete kristjanom, dokler se ni osmešila popolnoma.

Podobno hoče delati tudi dr. Renner. Nemške tolpe obešajo, koljejo slovensko prebivalstvo po Koroškem, ropajo, požigajo. Dunajska vlada gleda pa mirno, ne samo da gleda mirno, nego pomaga, daje pomoč in potuho. Potem, ko je vse razdejano in uničeno, ljudje pregnani ali poklani, se pa obrne dr. Renner na gospode pri pariški konferenci s pohlevnim pisanjem: „Slovenci ne dajo miru, ne puste, da bi jih mi vse poropali in poklali, delajo nemir, razburjajo javno mnenje Evrope. Dajte jim zapovedati, naj mirujejo vsaj toliko časa, dokler ne iztrebimo popolnoma slovensčine na Koroškem.”

Svojčas je pisaril nekdanji avstrijski minister zunanjih zadev baron Burian dolgovazne in dolgočasne note na ententarije. Te dopise smo občudovali radi njihovega nerodnega sloga. Pisal je, kot bi žaganje jedel, delal dolge stavke brez repa in glave. Še nerodnejši je po slogu in pisavi gori omenjena nota dr. Rennerja. Francozi, ki imajo tako jasen in jedrnat slog, bodo gotovo čudno pogledali dunajsko žaganje. Mi pa sklepamo iz tega, da se pri dunajski vladi ni ničesar spremenilo. Novi možje ne kažejo večjih zmožnosti in širšega obzorja, kot so ga imeli suhoparni državniki prejšnje šole. Če pa mislijo, da

bodo želi trajne uspehe, ako capljajo po stopinjah Abdul Hamida, se motijo. Če hoče Dunaj živeti, mora živeti v prijateljstvu z novimi sosednjimi državami. S svojim dopisom nam je nova dunajska vlada napovedala vojsko — dejansko vojsko je pričela že poprej. Tudi prav! Vsaj vemo, kdo nosi odgovornost in kje imamo zahtevati račun.

Med tem, ko je bil ta članek postavljen, smo zvedeli, da je dr. Renner napisal še drug dopis gospodom od pariške konference, kjer pa nastopa že znatno bolj pohlevno. V tem dopisu mlo prosi, naj že vendar enkrat začne z njim obravnavati v Parizu je avstrijskim delegatom dolg čas, ne smejo nikamor in ne morejo občeati z nikomur. Poleg tega ne znao jezika, da bi zamogli vsaj čitati časnike. A kar je glavno, življenje v Parizu je drago in avstrijskim delegatom je začelo primanjkovati drobiža. Če ga puste Francozi še nekaj časa čakati, postane še toliko pameten, da bo mogoče govoriti z njim.

Otvoritev vseučiliških tečajev v Ljubljani.

Ko je z marčno revolucijo leta 1848 napočila v Avstriji „pomlad narodov“, so se oglašili tudi Slovenci s svojimi zahtevami, ki so v svojem jedru vsebovale program, katerega uresničujemo v sedanji časi. Med glavne točke takratnih zahtev je spadalo „slovensko vseučilišče.“ Kakor toliko drugih dalekosežnih stremeljenj, je tudi želja po slovenskem vseučilišču priklopila iz krogov takratne slovenske mladine, ki pa ni imela nobenih sredstev, da bi ji dala glasovitega izraza, kaj šele privedi do uresničenja.

Oficijelni predstavitelji najbolj slovenske dežele — Kranjske — ki so bili radi tega poklicani za stopati zadevo slovenske kulture, so bili kranjski deželni stanovci. A tu so imeli glavno besedo nemški graščaki. Poleg njih je sedelo v zboru nekaj starih Kranjcev in slovenskih konservativnih mož. Velik upliv so imeli uradniki, prežeti duha jožefinskega liberalnega centralizma. Ti možje so se zbrali in so predstavili Dunaju zahteve dežele tudi v kulturnem in jezikovnem obsegu. Zahtevali so nekaj več pravice slovensčini v šolah, ustanovitve nemške realke v Ljubljani z nekimi tečaji za obrtnike in rokodelce v slovenskem jeziku, a tudi šolo o podkovanju konj v slovenskem jeziku! Uradniki se naj nastavijo taki, ki razumejo jezik ljudstva! Zahtevo po vseučilišču v Ljubljani, katero je dvignila slovenska mladina, je ta čudno mešana družba odklonila.

Bolje so razumeli položaj takratni ljubljanski profesorji. Dne 4. aprila so se zbrali profesorji vseh ljubljanskih šol k skupni konferenci, kjer so sklenili obširno spomenico na deželne stanovce in ljubljanski mestni zastop, zahtevajoč v Ljubljani slovensko vseučilišče. V spomenici navedajo, da stanujejo Slovenci poleg Kranjskega še na Primorskem, Koroškem in

LISTEK.

Zavržen?

(Napisal Matko.)

Imel sem prijatelja, vrlega in dobrega — čisto po mojem srecu. O da bi ga videli!

Vzljubili bi ga, kakor sem ga jaz, in bridko. Nad vse bridko bi vam bilo v tisti uri, ko bi morali zapisati: Imel sem prijatelja. — Da, imel, a sedaj ga nimam več.

Pa li je umrl? O — še živi; le zame je umrl, zame je prenehalo biti njegovo srce. Moj Bog, zakaj si to pripustil!

Moj prijatelj je imel tupačam težave z menoj. Pa saj jih je lahko imel. Povejte, kje neki na svetu je siten človek priljubljen? Komu je kisel obraz prijeten? Kdo išče človeka, ki je neroden kakor štor in povrh dolgočasen s svojo irmoglavno molčečnostjo? Ni ga več človeka takega in ga nikoli ne bo — le moj prijatelj je imel potrpljenje z menoj in zato sem ga ljubil pristrčno — a nerodno. Ta neroda pa je bila vzrok, da si moram sedaj ponavljati noč in dan: Imel sem prijatelja — sedaj ga nimam več. O bridkost, kako si grenka! Komu naj sedaj potožim svojo bridkost? Tebi, ki si bil moj prijatelj. Saj te nimam več.

In prišla je ura spoznanja: Zavržen si. To spoznanje pa je zame pokora, tako neskončno grenka, da ji ni tolažbe, ni zdravila.

Tako-le je bilo.

„Pa sem te res razžalil?”

„Da.”

„Imaš reshico?”

„Resnico.”

„In mi odpustiš, če te prosim odpuščenja?”

„Hm, čemu odpuščati? Midva sva si od te ure tuja, več, tuja. Kesam se, da sem sklenil s teboj prijateljstvo. Pa saj se odslej ne bova videla; ti boš imel mir pred menoj, jaz pred teboj. Z Bogom.”

„Prijatelj...”

„Noben prijatelj! — Adijo!”

„Pros.m — pomisli — prija...”

Odsel je naglo s trdimi koraki, z jezo v očeh in — z zamero v srecu. Obstal sem kakor okamenel. To sem vedel, da se je zgodilo nekaj groznega; in zdelo se mi je, kakor bi se podiralo vse pod menoj in krog mene in v meni. Da, izgubil sem prijatelja!

In še sedaj, ko se spominjam tiste ure spoznanja — prijatelja ni več — me stresa, kakor mrzličnega. Kam naj se zatečem v svojem trpljenju in v svoji žalosti? Kdo me bo poslušal? Ali se moram res odslej skrivati pred teboj — ogibati se tvojega obraza? O Bog, kako grenka zavest — biti zavržen od svojega prijatelja!

V tej bolesti pa sem se ozrl na Križanega in porodila se mi je ta-le misel: Če je že zavest, biti zavržen od svojega prijatelja, tako grozna, — kako brezmejna mora še le biti kazen za one, ki jih Ti, o Neskončni, pahneš od Sebe v večno pregnanstvo!

Gospod, prizanesi! Daj mi tolažbe in bodi mi milostljiv v tisti uri, ko me boš sodil pred svojim — sodnim stolom!

Sanje.

(Napisal Matko.)

Dalje človek živi, več spominov ima.

Ti spomini se vračajo, nas obiskujejo, mudijo se pri nas večasih pri belem dnevu in večkrat tudi v sanjah.

Nekdaj, v tistih lepih časih, ko je še živela mati in sta bila zdrava brata, zahajal sem pogosto na našo planino. Planine so moja ljubezen; spominjam se jih pogosto in tudi sanjam o njih.

Bilo je nekega popoldne v majniku.

Zunaj je bilo nekako soparno, kakor pred nevihto. Oči so postale težke, spanec me je silil in nasklonil sem se na divan ter že sanjal. Sanjalo pa se mi je tako-le:

Plazil sem se po skalovju, ki se nahaja tu na Gradšcu, skalnatem bregu tik naše planine. Čeri in grebeni so bili še vse bolj strmi nego so v resnici. Le s težavo sem se plazil naprej.

Pod menoj je zijał prepad, na njegovem dnu je pa nekako grozeče odsevalo temno jezero. Nad menoj je bila navpična stena, a na vrhu te stene sem zagledal prekrasno rožo; še nikdar nisem videl tako lepe.

Hotel sem jo utrgati za vsako ceno — ali kako do nje? Stegal sem roke k njej, plazil se v vednem strahu po skalovju, a roža se mi je kakor sama odmikala.

In vendar sem jo hotel vtrgati — to prekrasno rožo — ter si jo odnesti domov. Še enkrat sem hotel poskusiti — še enkrat sem stegnil roko po njej — zastoj! Roža je cvetela previsoko.

Stajerskem in meje s Hrvati, ki se ga bodo istotako lahko posluževali. Pokazujejo na slabe posledice, če mora mladina iskati učenosti po tujih krajih in v tujem jeziku. Bliznja nemška vseučilišča ne morejo biti slovenski mladini primerno nadomestilo za lastno vseučilišče v maternem jeziku. Glavno oviro ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani vidi jo ljubljanski profesorji v zanikernosti dunajske vlade in njeni skoposti za vse kulturne zadeve.

To spomenico so sklenili profesorji kot oklice objaviti po vseh občinah dežele z izrečnim namenom, da vzbude med ljudstvom, rodoljubi in mladini agitacijo za vseučilišče. Podpisani so takratni slovenski čuteči profesorji ljubljanski, kakor: Metelko, Kersnik, Bleiweiß, Pogačar, pa tudi trdi Nemci in vladni šolniki. Oklice so z navdušenjem pozdravili i izvenkranjski narodno čuteči Slovenci. Prvi se je oglašil s Stajerskega rodoljubni Oroslov Caf.

Dunajska vlada je bila takrat radi notranjih nemirov in zunanjih bojov slaba in mehka. Jugoslovanski vojakov je potrebovala na Češkem, na Madžarskem in na Dunaju, torej se je kazala volja nalogiti slovenski kulturni želji in minister prosvete je meseca oktobra sporočil v Ljubljano, da je pripravljen storiti prve korake. Imenujeta naj se mu dva sposobna moža, ki bi podučevala državljansko in kazensko pravo. To bi bil prvi korak za ustanovitev pravnega oddelka. Obenem so začeli v Ljubljani že tudi misliti na zdravništvo. Za državljansko in kazensko pravo je predlagalo ljubljansko „Slovensko društvo“ dunajski vladar dr. Lehman in dr. Možgon. Ki sta res bila potrjena in pričela podučevati. Dr. Možgon je prišel s podukom v študijski „Slovenskega društva“ dne 20. marca 1849 in je imel okrog 30 slušateljev, dr. Lehman je nastopil šele 1. junija.

A Slovenci so zahtevali takoj popolno vseučilišče. Dr. Karel Ulepič, slovenski državnozborski poslanec, je že meseca januarja 1849 vprašal v državnem zboru, kdaj se bo ustanovilo v Ljubljani vseučilišče? Dne 3. marca je odgovoril minister grof Stadion. Njegov odgovor je bil staro-avstrijsko ciniziranje, položaj za Avstrijo je bil namreč takrat na boljše stvari se zelo slab in vlada je morala računati z jugoslovani. Rekel je, da prizna opravičenost take zahteve, toda zadeva je zelo težka in važna, treba važnih predpriprav in mnogo denarja.

Tekom leta se je pa položaj za Avstrijo znatno zboljšal, za kar se je morala zahvaliti pred vsem — ruski pomoči. Na Laškem je Radecky zlasti s pomočjo slovenskih fantov, junakov Hrvatov in srbskih graničarjev potolkel uporne Lahe. Madžari so prišli potolčiti Rusi, nemirni Dunaj, Prago in Evrov je ukrotila vlada z domačimi vojniki. Sedaj ji ni bilo več treba računati z narodi ter se je popolnoma obrnila k staremu in priljubljenemu nemško-centralističnemu sistemu vladanja. Dne 24. avgusta 1849 je umrl na pljučnici nadarjeni dr. Možgon, kateremu so napisale „Novice“ v nagrobni spomin: „Tukaj počiva mož, kakoršnih ima naša domovina le malo. Njega izguba je velika rana slovenskim deželam.“ Ostal je samo še stari dr. Lehman, katerega se je bilo odkrižati lažje. Dne 22. septembra so prinesli nemški časnik novico, da se bodo njegova predavanja prenehala v Ljubljani in prenesla na vseučilišče v Graecu. Po časnikih so se nekaj zdihovali, rodoljubi so delali ponižne prošnje na vlado, toda pomoči ni bilo nobene.

„Pomlad narodov“ nam je dala v Ljubljano začetek vseučilišča, pomladanski mraz ga je vzel. Leta 1848 nas je našlo popolnoma nepripravljene. Malo je bilo izkristaliziranih idej, malo tudi zavednih mož, ki bi jih zastopali. A ravno ideja slovenskega vseučilišča je stopila na dan popolnoma jasno in dosledno. Zastopali so jo tudi možje, ki sicer nišo bili naši rojaki ali po duhu, kar je najboljši dokaz, kako je bilo potrebno tudi iz stvarnih razlogov. Tekom 70 let naše narodne borbe je v prvi vrsti zopet slovenska mladina večkrat dvignila prapor slovenskega vseučilišča. Sedaj, ko smo strli okove dunajskega centralizma, smo tudi iz lastne volje in z lastnimi močmi položili prvi kamen pod stavbo tega poslopja.

Dne 19. majnika, ko so se odpirali v Ljubljani visokošolski tedaji, smo obenem praznovali 70letnico začetka in smrti prvega poskusa slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Sedaj plovemo pod boljšo zvezdo in zato upamo trajnejših uspehov. — Vivat, ovescat, floreat!

Vzdramimo se!

(Dopis iz gornje Savinjske doline.)

„Naše ljudstvo je politično zrelo“, se dandanes sliši in bere nešteto krat. Je sicer resnična ta trditve, toda dobijo se še med nami ljudje — in teh žal ni malo — ki bi jim človek nikakor ne mogel prisoditi izpričevala politične zrelosti. Odkar so potihnili med nami osebni strankarski boji, ki so nam „zastrupljali značaje na levi in na desni“ (kakor se je ob neki priliki izrazil prof. Vesenjak in kar mu mora pritrčiti vsakdo, ki misli pošteno), se je marsikateri izmed naših ljudi polastila misel, da so s te-

Tedaj sem v silni bolesti in jezi udaril z roko po skali. Ali kaj se zgodi? Prekrasna roža se je odtrgala ter začela padati v vrtincu v prepad.

Hotel sem jo vloviti — pa mi je izpodrsnilo — padal sem tudi jaz — in v tem trenutku sem se prebudil.

Prve besede, ki sem jia izrekel po teh sanjah, so bil menda te:

„Vse skupaj je neumnost! Zaradi rože, ki ji še imena ne vem — pa tako težke sanje? Neumnost!“

Ali kaj si hočem? Otresi se sanj, če se jih le moreš, in naj so še tako neprijetne!

mi boji izginile tudi — stranke, da smo sedaj „vsi eno.“ Kakšna zabloda! Kot da bi bili ti ostudni boji prvi in zadnji činitelj, ki nas je spajal v to ali ono stranko! Res, minuli so časi, ko je strankar napadal strankarja s psovki in iskal pri tem le samega sebe — vsaj v taki meri in v taki ostudnosti se ti boji ne pojavljajo več — toda s tem ni rečeno, da se nam tudi ne spodobi več imeti svojega prepričanja. Človek brez prepričanja je človek — brez značaja! Značajan človek pa uravnava vse svoje življenje, vse svoje dejanje in nehanje tako, kakor mu velewa njegovo prepričanje. Tudi v politiki imamo in moramo imeti začetne cilje, ki nam jih narekuje naše prepričanje, naš svetovni nazor. Te cilje pa moramo udeleževati edino le takrat, če smo združeni v stranki, ki odgovarja našim mislim in težnjam, našemu svetovnemu nazoru. Stranke so in ostanejo!

Tudi v gornji Savinjski dolini se je v političnem življenju lotila naših ljudi nekaka brezbriznost, ki izvira edino iz nevednosti in zaslepljenosti. — Marsikomu je vseeno, ali ima naročenega „Slovenskega Gospodarja“ ali „Novo Dobo“, ali čita „Slovenca“ ali „Slovenski Narod“, češ, saj smo vsi Slovenci, saj ni več med nami strank. — Ni res, prijatelj! Stranke še vedno obstoje. Vprašanje je le, h kateri stranki spadaš ti po svojem prepričanju, in če spadaš k nam res iz prepričanja, ne boš segal po časopisih nasprotnikov in naročil si boš naš časopis!

Ne smemo zamolčati, da si ljudstvo samo ni krivo te politične brezbriznosti. Gotovo pade nekaj krivde tudi na one naše moze, ki bi bili v prvi vrsti poklicani dramiti ljudstvo iz politične lenobe. Še niti enega političnega predavanja ni imela naša stranka v gornji Savinjski dolini, odkar smo v Jugoslaviji. In kdaj bi bila taka predavanja bolj na mestu kot dandanes? Vseposvobod se snujejo kmetijske zveze — in pri nas?

Ne držimo več križema rok! Ne izgovarjajmo se, kakor smo se izgovarjali nekdaj, češ, da je politika „nehvaležen predmet“, sicer nas bodo prekosili v delu naši politični nasprotniki, ki jim bo ta „predmet“ še preveč „hvaležen“! Fr. L.

Nova naredba o društvenem in shodnem pravu

(ministrskega sveta, s katero se za območje deželne vlade v Ljubljani odredajo izjeme od obstoječih zakonov.)

Ker je v ozemlju, ki spada v upravno območje deželne vlade v Ljubljani, proglašeno vojno stanje, se za to ozemlje v smislu zakona od dne 5. majnika 1869, drž. zak. št. 66, vsled sklepa ministrskega sveta, storjenega na podlagi člena 20 državnega osnovnega zakona o splošnih državljanskih pravicah od dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142, začasno suspendirajo določbe 12 in 13 člena tega zakona.

Vsled tega nastopajo te-le postayne posledice:

1. Naredbi poverjeništvu za notranje zadeve št. 134 in 135 o društvenem in shodnem pravu, objavljeni v Uradnem listu od dne 28. novembra 1918, št. XIV., se začasno razveljavljata.

2. Nova društva se brez oblastvenega dovoljenja ne smejo več ustanavljati. Ako oblast tekom enega meseca ne zabrani najavljene ustanovitve društva, je smatrati, da je ustanovitev dovoljena.

Politične oblasti smejo iz državnih interesov ustaviti delovanje že obstoječih društev, zlasti prirejanje društvenih zborovanj, ali predpisati posebne pogoje, pod katerimi zamorejo društva nadaljevati svoje delovanje, oziroma prirejati zborovanja.

Politične oblasti imajo pravico poslati k vsem društvenim zborovanjem svojega zastopnika, ki je opravičen zaključiti, oziroma razpustiti zborovanje ako se razpravlja o stvareh, ki ne spadajo v statutarčen delokrog društva, oziroma ki ogrožajo javni mir in red, ali so protizakonite, ali državi nevarne. Tudi smejo politične oblasti sistirati izvršitev sklepov, s katerimi društvo prekorači svoj statutarčni delokrog.

3. Shodi katerekoli vrste, bodisi splošno pristopni ali omejeni na povabljenе goste, bodisi v zaprtih prostorih ali pod vedrim nebom, se smejo prirejati le proti predhodni prijavi politični oblasti. — Shode pod vedrim nebom sme politična oblast iz razlogov državnega interesa ali javnega mira in reda zabraniti.

Na vse shode smejo politične oblasti poslati i svoje zastopnike, ki imajo analognе pravice, kakor na društvenih zborovanjih.

4. Upravna oblast je upravičena, da ustavi izhajanje ali razširjanje tiskovin, da izda zanje postno prepoved in da začasno ustavi obratovanje obratov, kateri razmnožujejo literarične in artistične izvede ali ž njimi trgujejo ter s tem ogrožajo javni mir.

Prestopki predstojajočih določb, kakor tudi odredb, ki so jih v svrhu izvršitve teh določb izdale oblasti, dalje prestopke policijskih odredb, ki so se izdale na podlagi § 8 zakona od dne 3. maja 1869, drž. zak. št. 96, se kaznujejo po § 8 tega zakona.

Ta naredba stopi v veljavo z dnem njene razglasitve.

V Beogradu, dne 20. maja 1919.

Slede podpisi vseh ministrov.

Svarilo

Že dalje časa poskušajo razni interesi, ki so sovražni inozemci ali njih slavnati možje, odprodajati pod vsemožnimi krinkami svoje premoženje, ki

se nahaja v našem področju, našim državljanom. Pri tem se mnogokrat zavejajo dobri narodni ljudje, da kupijo cela tuja imetja ali deleže in s tem omogočijo tujcem, da denar odnesejo v tujino.

Po načrtu mirovne pogodbe, ki je sprejet od aliiranih držav in njihovih zaveznic, je pridržano vsem vladam teh velemoči in držav, da zadrže in likvidirajo vse imetje, pravice in interese, ki so jih posedovali na njim odstopljenem ozemlju nemškoavstrijski (madžarski) državljani dne 1. novembra 1918.

Iz tega jasno sledi, da transakcije po tem datumu niso za državo obvezne. Lahko se zgodi, da pridejo kupei v silne neprilike in bodo morali plačano kupnino zahtevati od kupcev nazaj.

Svari se torej vsakdo, da nakupuje premoženje tujcev izven rednega likvidacijskega postopanja, ki bo uvedeno. To velja zlasti tudi za nakup delnic, prioritet od sovražnih tujcev.

Istočasno se svari pred vsako prenačljeno prodajo naših imetij v sovražnem inozemstvu, kajti po načrtu mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo in Madžarsko se boše tudi to vprašanje uredilo v prid našim državljanom.

V Ljubljani, dne 24. maja 1919.

Predsedstvo deželne vlade za Slovenijo: dr. Zorjaj.

Tedenske novice.

Proslava dr. Korošca. Od Sv. Jurja ob Ščavnici se nam piše: Preteklo nedeljo so se zbrali vsi odborniki vseh 10 občin jurjevske župnije k skupni seji. Predmet je bil imenovanje dr. Korošca našega odličnega domačina častnim občanom. Po kratkem razpravljanju župana Nemca o slov. zgodovini, o delovanju dr. Kreka in izvršbi njegove dedščine po dr. Korošcu — je bil slednji enoglasno izvoljen od vseh 10 občin častnim občanom.

Naročnike, kateri imajo na ovitku modri križ, opozarjamo s tem, da je njihova naročnina potekla. Naj takoj naročnino ponovijo, ker se jim drugače list ustavi. Položnic takrat ne priložimo, ker so itak pred kratkim dobili iste vsi naročniki. Kdor pa nima več položnic, naj pošlje po nakaznici.

Jugoslovanska strokovna zveza moška in ženska (Mariborska) skupina ima v nedeljo 1. junija nija popoldan ob 5. v Flosarski ulici 4 važno posvetovanje. Pridite polnočestvilno. Zaupniki, zaupnice agitirajte!

Slovenski vajenci! Pridite v ponedeljek 2. junija popoldan ob 6. v Flosarsko ulico 4, da se pogovorimo v potrebi stanovske organizacije.

Mariborski dijaki priredijo v soboto, dne 31. maja ob 1/220. (1/28.) in v nedeljo, dne 1. junija ob 16. (4) uri v Narodnem domu v Mariboru gledališko igro „Divji lovec“. Čisti dobiček je namenjen Akademskemu domu v Zagrebu. Sedeži po 8, 6, 5 in 3.50 K, stojišča 2 K, dijaške in vojaške vstopnice po 1 K. Predprodaja vstopnic v Cirilovi tiskarni.

Južna železnica. Dvestoprocenčno povišanje tarife na južni železnici, katero je stopilo v veljavo na Veliki petek, je zbudilo med ljudstvom veliko nevoljo. Zoper to preširano povišanje, ki najobčutnejše obremenuje zlasti nižje sloje, je Jugoslovanski klub po narodnem zastopniku dr. Hohnjecu vložil interpelacijo na železničnega ministra. Isti poslanec je v tej zadevi tudi osebno posredoval pri železničnem ministru. Minister Vulović mu je obljubil, da bo takoj ukinil prejšnjo odredbo o odobrenju dvestoprocenčnega povišanja voznih cen na južni železnici. Čez nekaj dni je dr. Hohnjec zopet vprašal ministra, kako je s to zadevo. Minister Vulović mu je odgovoril, da je prejšnjo odredbo že ukinil ter izdal novo odredbo, s katero dovoljuje, da se tarifa na južni železnici sme povišati le toliko, kolikor je povišana v Nemški Avstriji, a ne višje. V Nemški Avstriji znaša povišek za I. razred 100% za II. razred 66 2/3%, za III. razred 50%.

Dr. Matko je imenovan za začasnega primarja na mariborski bolnišnici. Dosežanji primarij dr. Filafro je odstavljen.

Novi odvetnik. Kot novi odvetnik se je v Kozjem naselil dr. Šandor Hrašovec, sin dr. Juro Hrašovca, odvetnika v Celju.

Sosvet okrajnega zastopa ptujskega. Za prisednike v sosvet okrajnega zastopa ptujskega so imenovani: Ferdo Pšunder, župnik Sv. Boženk Slov. gorice, dr. Ivan Fermevc, odvetnik v Ptuj, Ant. Kovatec, veleposestnik v Velovleku, Janez Toman, župnik na Hajdinu, Ivan Vršič, pos v Novivasi pri Sv. Marku, Alezij Sagaj, kaplan pri Št. Janžu na Dr. polju, Anton Korenjak, gostilničar pri Sv. Barbari v Halezah in Jurij Topolovec, veleposestnik na Ptujski gori.

Otvoritev nove telefonske centrale. Pri poštnem uradu Vuzenica se je otvorila dne 22. maja t. l. telefonska centrala z javno govorilaico v vođu 1330 + 1212 za krajevni in medkrajevni telefonski promet.

Osvoboditev slovenskega Korotana.

(Uradno poročilo.)

Zmagovita naša ofenziva napreduje.**General Smiljanič v Sinčivesi.****Koroški Slovenci pozdravljajo osvoboditelja-generalala.**Ljubljana, 29. maja ob 18. uri.
Danes dopoldne je general Smiljanič posetil

Sinčoves. Prebivalstvo je navdušeno pozdravilo generala in mu izreklo zahvalo za osvoboditev od nem-

sko-koroškega terorja.

NDL

Naše čete dosegle Dravo.

Osvobojeni kraji: Spodnji Dravograd, Guštanj, Pliberk, Prevalje, Crna, Železna Kaplja, Sinčaves, Galicija, Doberlaves.

Nemški odpor zlomljen!

Ljubljana, dne 29. maja. Ob 21.30 je došlo naslednje poluračno poročilo:

Naše hrabre čete so s prirojenim jim navdušenjem zlomile vsak neprijateljski odpor in so dosegle Dravo.

S tem so rešile naš težko mučeni narod na Koroškem od nasilja in trpinčenja pobesnelih Nemcev, in so zopet prinesle svobodo Spodnjemu Dravogradu, Guštanju, Pliberku, Črni, Železni Kaplji, Sinčivesi, Galiciji itd.

Se enkrat se je skupno prelivala kri Srbov in Hrvatov in Slovencev za celokupno ujedinjeno domovino.
(Po LDU.)**Zveza jugoslovanskih železničarjev podružnica Maribor** priredi v nedeljo dne 1. junija ob pol 11. uri dopoldne v Ptuju v prostorih Narodnega doma 1. nedeljskega društvenega sestanka s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila o društvenem delu, 2. slučajnosti. Člani udeležite se polnoštevilno.**Kletarska zadruga v Mariboru**, koje načelnik je zloglasni finančni tajnik dr. Richter, odborniki pa sami zagrizeni Nemci, kot dr. Tschelbul, dr. Mravljeg, baron Twickel, Bllerbeck itd. ima v nedeljo, dne 1. junija svoj občni zbor, kakor je posneti iz naznanila v »Marburgerci«. Navzlic temu da je nad polovico članov Slovencev, se načelnstvu ni zdelo umestno, da bi občni zbor naznanilo tudi v slovenskih časopisih. Samoobsebi umetno, da bodo ostali spet stari odborniki na krmilu, ker večina ne bo v pravem času obveščena ali se pa volitev sploh ne bo udeležilo in ker med slovenskimi člani tudi ni nikakšnega zanimanja za to važno zadrugno podjetje. Dolžnost vseh slovenskih članov bi bila, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora, ter iz svoje sredine izvolijo moške, kateri naj vodijo to zlasti za vinogradike važno zadružno podjetje. Ker pa pri teh razmerah radi kratkega časa ni upati, da bi prišlo to gospodarsko podjetje v slov. roke, bi vlada storila najboljšo, da postavi isto pod državno nadzorstvo, da bo tako konec nemškega gospodarstva tudi pri kletarski zadrugi.**Za koroške begunce** so darovali: Kristina Vellgruber, gostilničarka pri »Belem zajcu« v Melju 100 K; Henrik Streicher, posestnik Hraslje Meta, p. Radenci 30 K; Franc Spindler, župnik pri Sv. Jurju na Pesnici, 15 K. Skupno 145 K. Hvala lepa! Posnemajte!**Razpisane tobačne trafike.** Razpisane so tobačne trafike na Bregu pri Ptuju šiv. 3 in glavna trafika v Ptuju št. 35. Ponudbe je vložiti do 25. junija t. l., nadalje tobačna trafika v Gaberjah št. 14 pri Celju, ponudbe je vložiti do 24. junija t. l. glavna trafika v Ptuju št. 10, ponudbe je vložiti do 25. junija t. l. in glavna trafika v Ptuju št. 25. Ponudbe je vložiti do 25. junija t. l. Natančnejši podatki so razvidni na o. krajnem finančnem ravnateljstvu v Mariboru, ali pa pri vodstvu dotično pregledne okrajne finančne straže.**Razpis mesta oskrbnika.** Pri taboriščni upravi v Sinčevsi pri Ptuju se odda mesto oskrbnika in eventualno mesto kmetijskega nadzornika. Plača po dogovoru. Prosilci naj vložijo svoje prošnje, opremljene s potrebnimi spricjavami in z dokazili o svojem dosedanjem službovanju v 8 dneh »Predstojništvu taboriščne uprave« v Sinčevsi pri Ptuju.**Vendar enkrat!** Vlada je po dolgem cincanju vendar enkrat postavila pod državno nadzorstvo premoženje znanega mariborskega vojnega dobičkarja in večkratnega milijonarja tovarnarja Berga. Tovarnar Berg je, kakor znano, najizdatneje financiral vsako nemško podjetje ali podjetje, ki je služilo za ojačanja nemštva. Mož ni gledal na ti sočake, kadar je bilo treba zadati Slovincem kak naroden udarec. Za nadzornika njegovega premoženja je postavljen tukajšnji odvetnik dr. Raunik.**Odpravljeni poslaništva.** Ministrski svet je sklenil, da se odpravijo nekatera nepotrebna poslaništva v inozemstvu. Odpravili bodo poslaništva naše države v Kodanju in Lizboni.**»Jugoslovanska žena za naredbo svobode«**, tako je naslov brošure, ki jo je izdala pisarna za za-

sedeno ozemlje. Brošura, ki obsega stvarne in jedrnat črtice naših najboljših pisateljic, je v teh dneh, ko se za dolgo odloča naša usoda, tem večjega pomena. Jugoslovanske žene, segajte pridno po njej! Naroča se v vseh knjigarnah in v Zvezni tiskarni v Ljubljani. Cena 2 K.

Davek na vojne dobičke nalagajo kmetom vinogradnikom brez ozira nato, da kmetje ne spadajo med vojne dobičkarje. Sprva se je kmetom nalagil visoki dohodninski davek; kmet ga je plačal, ker je videl, da gre za potrebo Jugoslavije. Plača mnogokrat radevolje več kot mu po njegovih dohodkih dohaja. Da pa je sedaj davčna oblast izsledila v osebi kmeta vojne dobičkarje, to je neka posebna iznajdba. Seveda, ko se bo kmet zopet do vrata zakopal v dolgove, potem boste pa zopet iskali izhoda, kako bi razdolžili kmeta. — Umetniki!**Bankovci izven prometa.** Glasom dopisa jugoslovanskega zastopništva na Dunaju je avstro-ogrška banka potegnila iz prometa bankovce po 25 in 200 K emisija 27. oktobra 1918. Dasi ti bankovci niso bili v naši državi nikdar priznani, se opozarja, da tudi avstro-ogrška banka ne sprejema več označene bankovce v plačilo, temveč je v zameno do omenjenega roka. Kdor bi utegnil imeti še take bankovce, naj jih čimprej zamenja pri podružnici avstro-ogrške banke.**Štajerski deželni zbor.** Novoizvoljeni nemško-štajerski deželni zbor se je sestel dne 27. maja k svojemu prvi seji. Na podlagi dogovora med stranikami, so bili soglasno izvoljeni: za deželnega glavarja prof. dr. Rintelen (krščanski socialci); Pengratz (soc. dem.) je bil izvoljen za prvega in dr. Ahrer (kršč. soc.) za drugega namestnika dež. glavarja. V deželni odbor je bilo voljenih pet krščanskih socialcev, trije socialni demokratje in dva člana kmetijske zveze.**Ako Nemčija ne podpiše.** Za primer, da ne bi nemška državna vlada hotela podpisati mirovne pogodbe, namerava Francija začeti mirovna pogajanja s posameznimi nemškimi državami. Bavarska, Saksonska in druge države bi se po mnenju Francozov v tem primeru gotovo ločile od nemškega rajha. Zdi se, da se Velika Britanija strinja s tem načrtom.**Volilo Dijaški kuhinji v Mariboru.** Umrli gosp. župnik Jožef Meško pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je volil Dijaški kuhinji v Mariboru 500 K.**Dijaški kuhinji v Mariboru** so darovali p. n.: Moravec Franc, stolni župnik, Maribor, 30 K; Jos. Čížek, dekan, Jarenina, 20 K; dr. Anton Medved, profesor, Maribor, 20 K; Karel Guček, kaplan, Sv. Lovrene na Drav. polju, 10 K; Anton Tkavec, stolni vikar, Maribor, 10 K; Andrej Bračič, župnik, Limbuš, 20 K; Ernest Trstenjak, vojni kurat, Maribor, 20 K; Ivan Klun, kaplan, Selnica ob Dravi, 10 K; Jernej Frangež, župnik, Sv. Marijeta ob Pesnici, 20 K; Gustav Šparl, korni vikar, Maribor, 10 K; Al. Regman, stolni vikar, Maribor, 10 K; vsi ti mesto venca na grob g. Franca Simoniča; Alojzij Oster, Bunčane, 20 K; Slobodnik Joško, poročnik, Maribor, 10 K; Hinko Pogačnik, tovarnar, Ruše, 100 K; Feliks Robič, veleposelstnik, Limbuš, mesto venca za rajnega Avgusta Črnko 20 K; Jernej Črnko, nadučitelj, Sv. Marijeta ob P. snici, 30 K; Rudolf Janežič, ravnatelj bogoslovja, Maribor, 30 K; Trinka Anton, župnik, Radvanje nad Muto, 10 K; Srečko Vrščič, kaplan, Juršinci, 20 K; Marija Voglar, profesorjeva soproga, Maribor, 10 K; Alojzija Kupljen, poštarica, Mala Hodelja, 10 K; Jožef Čede, župnik, Studenice pri Poličanah, 10 K; Deželna vlada za Slovenijo 600 K; Ferdinand Pšunder, župnik, Sv. Boltenk, 20 K; Hranilno in posojilno društvo Ptuja,

100 K; gostje na gostiji Lilek-Srnc, Št. Ilj v Slov. gor., 155 K; Pavel Holeman, kaplan, Maribor, 10 K; Ogrizek Franc, trgovec, Maribor, 100 K; Rudo Oswald, kolodvorski restavrador, Jesenice, 5 K; Peter Jurak, kaplan, Sv. Jurij ob Ščavnici, iz gostije Topolnik-Marinič 100 K; župnijski urad Sv. Jurij ob Ščavnici 30 K; dr. Josip Rapoc, odvetnik, Maribor, iz neke kazenske poravnave 400 K. — Vsem o. darovalcem iskrena hvala! — Prof. M. Pirc, Maribor, Wildenrainerjeva ulica št. 16, tč. blagajnik.

Izpremembe v osebju. Odslovljeni od deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani so: Primarija mariborske javne bolnišnice dr. Karel Thalman in dr. Oskar Filafero, nadalje primarij celjske javne bolnišnice dr. Edvard Gollitsch. Za koncipista celjskega mestnega magistrata je imenovan dr. Vl. Fohn. Alojzij From, učitelj pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je imenovan za začasnega šolskega vodjo na dvorazrednici pri Vp. Kungoti; Elizabeta From, učiteljica pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je imenovana za učiteljico pri Sv. Kungoti. Za strokovno učiteljico na ptujski dekliški meščanski šoli je imenovana I. Kobal; za učitelja na slovenski mešani šoli v Ptuju je imenovan Avgustin Peček, bivši učitelj v Sežani. — Višji šolski svet v Ljubljani je preklical namestitev Elize Kukovčeve kot strokovne učiteljice na dekliški meščanski šoli I v Mariboru ter jo premestil kot učiteljico nazaj na ljudsko šolo v Stopercih.**Slovenski napisi v Mariboru.** Mestni magistrat je izdal naredbo, glasom katere si morajo vsi obrtniki do najdalje dne 30. junija t. l. priskrbeti pisavilne nove napise, pisane v slovenščini, oziroma srbo-hrvaščini. Oznaka obrtovišča v nemškem jeziku je prepovedana.**Za naše ranjence.** Prosimo vse dobrosrčne Slovence in Slovenke za primerne knjige in knjižice ter časnike za hrabre branitelje naše domovine, ki ležijo ranjeni v mariborskih bolnišnicah. Posebno prosijo ranjenci tudi duhana. Vse darove naj se pošlje v uredništvo ali pa na mestno poveljstvo v poslopju okrajnega glavarstva, prtiličje, soba št. 18. — Uredništvo.

Slovinci širite 'Stražo'.

Dopisi.

Fram. V zadnjem času so videli zloglasnega Ahiča v spremstvu nekega vaščana po Framu dol in gor sprehajati. Pa ne mogoče, da bi rabil ta človek olja ali še kaj drugega? Ali se ga je Bože že naveličal podpirati? Župan ali nič ne vidiš! Potrebno bo paziti, h katerim hišam ima ta protijugoslovanski agitator dostop, da se spoznajo naši ljudje, kajti gliha vkup striha. Na vsak način zahtevamo, da se Ahiča izžene preko Špilja, ali pa se pošlje v Srbijo gradit ceste in železnice.**Veržej.** Praznik Marije Pomočnice kristijanov, se bo v Marijanišču obhajal v nedeljo, dne 1. junija s slovesno službo božjo. Ob 2. uri popoldne bo nauk za salezijanske sotrudnike in sotrudnice. Po nauku procesija s kipom Marije Pomočnice, darovanje, molitve in blagoslov.**Sv. Venčesl pri Slov. Bistrici.** V nedeljo, dne 1. junija popoldne po večernicah imamo v šoli prireditve tukajšnjega bralnega društva. Na vsopredru je igra, govor in petje. Vabimo sosede in domačine, da nas posetijo v prav obilnem številu.**Podpisovanje državnega posojila.**
podaljšano do 31. maja.

MALA NAZNANILA.

Proda se:

Gumi-trake sa cop-
ljenje
tri se dobi pri trvdki Karl Cim-
perlek, Sevnica ob Savi. 964
Koruzna na malo in debelo po naj-
nižji ceni se proda pri Franc Vi-
doviču, Maribor, Cretična ulica
št. 15. 944

Naznanilo.

Dobi se se od 5 kg naprej ko-
rnsni zdrob kg 8-80 K. Polenta
zdrob K 8-60. Koruzna mehka
moka za kruh kg 8- K. Parni
mliha v Mariboru. Ivan Špen. 989

En vagon gabrorega lesa se pro-
da. Spodnja Radvanjska cesta 15.
Vizjak, Maribor. 1011

Podstrešni stol

12 m dolg, 4 m širok se proda.
Naslov: Stržina, Cirilova tiskarna.

Pletene torbice za trg izdelajo in
razpošilja v vsaki maožini in ve-
likosti Pletarska šola v Struškem
pri Ptuj. Zahtevajte ponudbo.
Trgovci debe popust. 1009

POSESTVO na prodaj v bližini
Maribora, 6 orlov zemlja. Več
pore Jakob Živko v Dobraveh
št. 8, Hoče pri Mariboru. 1037

KMEČKI VOZ srednje velikosti se
proda. Kasino ulica 6, Maribor.

LEPO POHSTVO za sobo in ku-
hinjo na prodaj. Oglada se lahko
v Mozartovi ulici 69, Marib. 1027

Na prodaj 10 okeaj, 8 norm, 2
polovičai z dvojnimi okni in
polkomi, že enkrat pobavane in
moderno napravljene, vse novo.
Vid se iave pri Ivan Jug, Ruše
pri Mariboru. 1024

PSENICNE OTROBE, živinske sol
prodaja po nizki ceni M. Berda's
Maribor. 1034

Na prodaj sta 2 lepi pl meški
kravi od katerih ima ena 8-10
l mleka, druga malo manj. Melj-
ni vrh št. 24, Maribor. 1031

Kmetovalci pozor! Vsakovrstne
poljedelske stroje, mlatilnice, vi-
telne, žitne čistilnice, mline sa
sadije in gradnje, prede, slamo-
rezaice, decimalne tehtnice kakor
tudi dobro halosko vino. Frauc
Kokotec, Spod. Breg pri Ptuj. 1016

KROMPIR prvovrstne kakovosti se
zeo po ceni prodaja na Tržaški
cesti 74, Maribor. 1004-58

Kupi se:

VRECE, sede in steklenice kupi
ta vsako množino Jerausch &
Gerhold, St. in trg 2, Maribor. 851

Kateri kmetovalec ima kravo do-
bre jame na prodaj naj to pri
Gospodarskemu uradu v vojaški
realki v Mariboru. 1010

KUPI SE star in dobro obranjen
glejalčki oder. Ponudbe na nas-
lov: Jakob Kalit, Sr. Andraš,
p. Velej. 1029

POSESTVO ali gostilne od 2 do
4 orale zemlje na podaj kraj
Maribora žel m kupiti. Besne po-
na be na 888 posta restante št.
11j v Slov. Gradcu. 1038

Službe:

SPREJMEJO se sidarji in delavci
ali tudi akordant pri stavbeni
trvdki K. Roja v Omožu. 965

Trgovski pomočnik se sprejme pri
trvdki Berda's Maribor. 1055

Kupim vsako množino rezanega in okroglega
smrekovega in jelkovega
lesa.

Ponudbe na trvdko Drago Kobi v Mariboru
Franc-Jožefa cesta 15. 990

Gospodlna, ki je dokončala tr-
govski teraj pri Legatu, prosil
službe kot računalca v urad ali v
prodajalno. Naslov pove g. Erber
Maribor, Koroška cesta 8 1018

Dva kolarja iščeta v bližini Ma-
ribora ali v Slov. gor. primerao
posestvo sa 4 delavke meči v
najem. Okolica, kjer ni kolarja,
sa vzame tudi hiša brez posesti.
Pismene ponudbe sprejme Jožef
Bisail, Radvanje 1, Maribor. 1036

Razna:

Apno iz Zgorja belo in sveže
žgato se dobi pri C. Pickel, Ma-
ribor, Volksgartenstrasse 27.1039

JAKOB VEZJAK, krojaški mojster,
Vetrinška ulica 25, Maribor, pri-
poreča svo o veliko zalogo iago
to-ljenih oblak za gospode in de-
cke po zelo nizkih cenah. Večja
zaloga blaga za obleke po
meri, katere se izgotovijo točno
in po solidni ceni. 1010

Strojna pletarna Marije Vezjak v
Mariboru, Vozrjska ulica 25 se
priporeča sa pletenje novih, pod-
pletenje in popravljanje starih
nogavic, kakor splich vsega v to
svrhu spadajočega dela po znatno
nižkih cenah. 1033

Trgovino s mešanim blagom bi
raza prevzela na račun ali v na-
jem dobro trgovsko izobražena že
enkrat kot samostojna voditeljica
ter že starejša moč v tej stroki.
Ponudbe se prosijo poslati v u-
pravništvo tega lista. 1016

Spodnja in Gor. Savinjska
dolina in Slovenjegraški
okraj. 1033

Kdor hoče po
ceni
zidati,
naj si naroči nov patentiran na-
čin zidanja, kateri je polovico
ceneje; kdor rabi načrte in pro-
račune za stavbe, kdor rabi si-
darje, opeko, cement, apno, že-
leznine naj vse to naroči pri
Dragotinu Korošcu,
stavbeni mojster 848
v Zalcu pri Celju.

Obleke
od preposte do vsakovrstne naj-
dneje, domače, dobro in vestno
delo, vsake velikosti, izborne ka-
kovosti izdeluje točno in solidno
ter prodaja 719
ALOIZIJ ARBEITER,
Maribor, Dravska ulica št. 15,
pri starem mostu.

Kupujem:
smrekovo lubje
(čreslo)
les za jame
Prosim ponudba s skeni
no cenol **VINKO VABIČ**
Zalec pri Celju. 982

Pohištvo.
najbo šekakovosti izdelajo
i prodaja po ni kih cenah
Obrtna zadruga mizarskih
mojstrov v MARIBORU, Grá-
ski trg št. 3. 964

kajuje tudi vsakovrstni
miza ski les. 63

Vina

haloska, lastnega pridelka, stara in nova, za-
jamčeno pristna, izborne kakovosti prodaja v
steklenicah čez ulico po skrajno nizkih cenah

Franc Starčič, trgovec
Maribor, Luterjeva ulica 9.

KAVARNA CENTRAL

Prva in edina
slov. kavarna v

MARIBORU

se priporoča za mnogo-
: brojni obisk vsem :
Jugoslovanom
domačinom in tujcem

Gluro pl. Valljak
kavarnar Gosposka ulica

Odvetnik

dr. Vladimir Sernec
v Mariboru

naznanja, da se preseli 1. junija s svojo pisarno
z Glaynega trga 18 v Sočnijsko ulico 14
v pritličju. 1033

Brata Vošniak,

trgovina z usnjem in surovimi ko-
žami :-PTUJ:- v hiši poleg okr. glavarstva
(41) (prej trgovina Lenart) 395
podplati, notranje usnje, zgornje usnje črne in ru-
jave, likanee, (usnje za konjsko opravo). cepljeno
usnje za gamaše, elegantni box-calf in che-
vresux čevlji, pol čevlji, — čevlji iz telečjega
usnja, navadni čevlji iz rujave kravine, dreta —
podplatni evekli — platno.

Slovenci pozor!

Ivan Lorber, slikar in pleskar v Maribor-
u, Viktoringholova ulica 9,
se priporoča vsem Slovincem za vsa v njegovo stroko
pripadajoča dela.
IVAN LORBER, slikar in pleskar. 807

HMELJ

kupi vsako množino Rudolf Pevec
v Mozirju. — Cena po dogovoru z
vzorci. 958

Sanatorij Mirni dom

je spet odprt in sprejema bolnike vseh
vrst, kakor tudi okrepčanja potrebne.
Zdravljenje, tudi izvrstna hrana pri zmerni
ceni. — Pojasnila daje lastnik in vodja
dr. Fran Čeh, pošta Gor. Sv. Kungota
pri Mariboru. 959

Trgovska agentura „LEVANTE“

v Mariboru, nudi in razpošilja

Mast slavonsko zajamč. čisto kg K 34.—

Meso šunke in mešano suho » » 30.—

Slanina papricirano kg K 34.—
suho » » 34.—
soljeno » » 30.—

Na veliko kakor tudi v poštnih 20 kg zavojih.
Postrežba zanesljiva ter priporoča cenj. trgov-
cem in drugim odjemalcem.

FRANJO KREPEK, Luterjeva ulica št. 5,
(na dvorišča) 1021-50

Stavbena pisarna:

FRANJO NERAD,

mestni zidarski mojster v CELJU.

Prevzema vsa zidarstva in druga stavbna dela.
Izdaja strokovna mnenja. Izvrtne načrte in
proračune po dnevnih cenah. 1028

RAZGLAS.

Vsi posestniki parnih kotlov, ki so pod državnim nad-
zorstvom, se pozivljajo, naj nemudoma, najkasneje do 15.
junija t. l. naznanijo pristojnemu komisarju (vidi Razglas
št. 44/12—II poverjenišča za javna dela, uradni list št.
LXXXIII z dne 29. aprila t. l.) sledeče podatke:

- 1.) Koliko parnih kotlov posedajajo.
- 2.) Ali so ti-le v obratovanju
- 3.) Datum zadnje revizije ozir. zadnje preizkušnje
z vodnim pritiskom po državnem komisarju.

One trvdke, ki so člani družbe "Dampfkesselunter-suchungs-
und Versicherungsgesellschaft a. G. na Dunaju" se ob e-
nem pozivljajo, da se obračajo, kakor odslej tudi nadalje
v vseh z devsh, tikač h se njih parnih kotlov, na zastop-
nika zgoraj omenjene družbe, inšpektorja Filipa Bubak-a
v Gradcu. — Gradbeno ravnateljstvo v Ljubljani.

Gradbeni ravnatelj: Inž. Klinar, I. r. 1020

Zahvala.

Za vsestransko izrazno sočutja in mno-
gobrojno častno spremstvo na potu k večno-
mu počitku naše nepozabne, predrage

S. M. Alkantare Zafošnik

izrekamo vsem najpriščnejšo zahvalo. Poseb-
no pa se zahvaljujemo mil. g. stolnemu žup-
niku in kanoniku Francu Moraves za vod-
stvo spreveda in pretresljive besede ob od-
prtem grobu, domačemu g. župniku za ves
trud ob časn boleznih ter ostali vli. duhovščini,
š. sestram iz Maribora, g. nadzorniku iz
Koroške, tukajšnemu g. nadzorniku in vsem
blagim nekdanjim gojenkam, ki so od da-
leč pritekli izkazovat ljubi pokojnici zadnjo
čast, istotako naši Marijini družbi in blagim
župljanom 1019

Šolske sestre pri sv. Petru niže Maribora.

Sezija od 15. maja
do konca septembra.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

(poprej Rohitsch—Sauerbrunn)

Naravni žvepleno kisló-grenki vrelci. Zdravilišče za
bolezni želodca, črevesa, jeter in ledvice. Zdravilišče za
bolezni plesnavljanja (diabetes, debelost) in putike (arth-
ritis urica) Moderno kopališče z vsemi hydro. mehko
terapevtskimi procedurami. Dijetetičen sanatorij
za bolne na želodcu, črevesu, jetri, ledvicah in za dia-
betikarje pod vodstvom strokovnjaka dr. Lavriča, iz šole

svetovni znanega profesorja dr. Noordena. Vsakovrstne
mineralne, solne in pravilne kopelji. Terenske
kure za trepične bolezní sres, klim. toleracija za neryoz-
ne, okrepčevalne kure za krvne bolezni, za bledico (elo-
roz). Najboljše kurepilo za rekonvalesce t po pljučnih
boleznih, kot bronhitis, pleuritis itd.

Zdraviliška godba, zdraviliški kino, umetniški kon-
certi, gledališke predstave športni prostori. Veliko šte-
vilo moderno opremljenih hotelov in dependanc, krasni
izprehodi in izleti v okolico. Za prehrano najboljše pre-
skrbljen; lastna pekarna. Prospekte razpošilja brez-
plačno in na vprašanja odgovarja: }
Ravnateljstvo Drž. Zdravilišča „Rogaška Slatina“.

Najmodernejšo in
najprijetnejše
zdravilišče v Jugoslav.